

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/23-02062-018
Otsuse kuupäev	12. juuni 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Kai Amos, liikmed Marianne Metssoon, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	Eesti Keskkonnateenused AS, 10277820
Tarbija nõue	Kahju hüvitamine
Asja läbivaatamise aeg	29. mai 2023

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija pöördus tarbijavaidluste komisjoni poole järgmistel asjaoludel: kaupleja osutab tarbijale alates 03.03.2010 jäätmeveoteenust ja tühjendab korrapäraselt tarbija prügikonteinerit. Tarbija kasutab prügikonteinerit alates 2007, konteiner oli terve, ilma pragudeta, kaetud kaanega. Kaupleja osutas 24.01.2023 graafikujärgset prügikonteineri tühjendamise teenust ja kahjustas selle käigus tarbija prügikonteineri kaant, milline murdus lahti. Tarbija pöördus 24.01.2023 kaupleja poole ja palus lõhutatud konteiner asendada uuega. Pooled pidasid kirjavahetust, kaupleja keeldus tarbija nõude täitmisest. Tarbija ei nõustunud kaupleja seisukohaga leides, et kaupleja on olnud teenuse osutamisel hooletu ja põhjustanud kahju.

Tarbija esitas kaupleja vastu kahju hüvitamise nõude nõudes lõhutatud konteineri tasuta asendamist uue samaväärse konteineriga.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidles tarbija nõudele vastu ja palus see jätta rahuldamata. Kaupleja teatas, et prügiveo autojuhid eitavad konteineri tühjendamise ajal kahju tekitamist, kaupleja ei saa tuvastada, et kahju oleks tekkinud teenuse osutamise käigus. Kauplejale on tarbija konteineri päritolu ja vanus teadmata. Juhul kui konteineril olid tehnilised probleemid ja või selle eluiga on eeldatust varem läbi saanud, siis peaks tarbija pöörduma pretensiooniga ettevõtte poole, kellelt konteiner on soetatud. Kaupleja teatas, et tarbija ei ole korraldatud jäätmeveo kohta lepingut sõlminud, kuigi kaupleja seda tarbijale teenus alustamisel pakkus. Kaupleja tuvastas, et tarbijal on kasutusel ebastandardne mahuti, millist ei saa mõõtmete tõttu auto tõstemehhanismile kinnitada. Kohaliku omavalitsuse määruse Jäätmehoolduseeskiri kohaselt sobivad jäätmete kogumiseks sellised konteinerid, milliseid saab jäätmeveokiga tühjendada

tõstemehhanismi abil.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue ei kuulu rahuldamisele.

Pooled ei vaidle selle üle, et kaupleja osutas tarbijale korraldatud jäätmeveoteenust Jäätmeseaduse (JäätS) alusel ning et tarbija loetakse seaduse alusel elu- või tegevuskohajärgses jäätmeveo piirkonnas korraldatud jäätmeveoga liitunuks (JäätS § 69 lg 1). Seaduse kohaselt on tarbija jäätmevaldaja (JäätS § 9), kes on kohustatud käitlema tema valduses olevaid jäätmeid vastavalt kehtestatud nõuetele või andma need käitlemiseks üle selleks õigust omavale isikule (JäätS § 28 lg 1). Sellist õigust omavaks isikuks on kaupleja.

Korraldatud jäätmeveo korral võivad pooled sõlmida lepingu. Lepingu sõlmimata jätmine ei vabasta pooli seaduse alusel toimuva korraldatud jäätmeveoga kaasnevate kohustuste täitmisest. Riigikohus selgitas 25.09.2013.a tsiviilasjas nr 3-2-1-80-13 tehtud otsuse p 54, et JäätS § 69 lg 1 loob jäätmevaldaja ja vedaja vahel seadusest tuleneva lepingusarnase võlasuhte Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 6 mõttes, mille põhisisu on jäätmevaldaja kohustus jäätmed kokku koguda ja ära vedada ning jäätmevaldaja kohustus selle eest maksta.

Asjaolude kohaselt tekkis poolte vahel vaidlus selle üle, et kas kaupleja tekitas 24.01.2023 oma jäätmete äraveo kohustuse täitmise ajal tarbija varale kahju ja kas kaupleja on tekkinud kahju eest vastutav.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 136 lg 1 kohaselt hüvitatakse kahju ühekordselt makstava rahasummana; lg 5 kohaselt võidakse muudel juhtudel, kui see on vastavalt asjaoludele mõistlik, kahju hüvitada ka muul viisil kui rahalise hüvitise maksmisega. Antud juhul esitas tarbija kauplejale kahju hüvitamise nõude paludes kahju hüvitada muul viisil, so asendada katki läinud prügikonteiner samaväärse uuega. Komisjon analüüsis tarbija kahju hüvitamise nõude põhjendatust.

VÕS § 115 lg 1 kohaselt võib võlausaldaja nõuda kahju hüvitamist siis, kui võlgnik rikub kohustust. Kahju hüvitamist ei saa nõuda siis, kui võlgnik kohustuse rikkumise eest ei vastuta või kui kahju ei kuulu seadusest tulenevalt muul põhjusel hüvitamisele. Kahju hüvitamisel tuleb lähtuda VÕS §-s 127 toodud kahju hüvitamise eeldustes, muuhulgas peab VÕS § 127 lg 4 kohaselt olema tõendatud põhjuslik seos kaupleja poolt kohustuse rikkumise ja tarbija konteineri kahjustumise vahel. Seega pidi tekkinud kahju olema kohustuse rikkumise tagajärg.

VÕS § 132 lg 1 kohaselt siis, kui asi on hävinenud või kaotsi läinud, tuleb maksta hüvitis, mis vastab uue samaväärse asja soetamiseks tehtavatele mõistlikele kulutustele. Kui asja väärtus oli hävimise või kaotsimineku hetkel, võrreldes uue samaväärse asja väärtusega, oluliselt vähenenud, tuleb väärtuse vähenemist kahjuhüvitise määramisel mõistlikult arvestada. Kui asi on kahjustatud, siis VÕS § 132 lg 3 kohaselt hõlmab kahjuhüvitis eelkõige asja parandamise mõistlikke kulusid ning võimalikku väärtuse vähenemist. Kui asja parandamine on asja väärtusega võrreldes ebamõistlikult kulukas, tuleb maksta VÕS § 132 lg-s 1 nimetatud hüvitis.

Kahju hüvitamise nõude edukas esitamine hõlmab mh kahju suuruse tõendamist ja tagajärje tekkimise osas kaupleja vastutuse esinemist. Komisjon kontrollis, kas kaupleja võis kahjustada tarbija vara ja kas kaupleja on selle kahjustamise eest vastutav.

Tarbija soovis, et kaupleja asendaks tema prügikonteineri uue konteineriga. Seega tarbija lähtus VÕS § 132 lg 3 kohaselt, et tema kahjustatud konteinerit ei ole mõistlik parandada ning tarbija esitas nõude hüvitada kahju uue samaväärse asja väärtuses.

Sellise nõude esitamine eeldab, et 1) tarbija on VÕS § 132 lg 1 kohaldamiseks tõendanud, et prügikonteinerit ei ole võimalik või mõistlik parandada, kuna vaid see asjaolu võimaldaks nõuda hüvitist uue samaväärse konteineri näol; 2) et tarbija on tõendanud oma prügikonteineri väärtust 24.01.2023.a kahjustumise hetkel. Kuid tarbija ei ole VÕS § 132 lg 1 kohaldamiseks tõendanud, et prügikonteinerit ei ole võimalik või mõistlik parandada. samuti ei ole tõendanud prügikonteineri väärtust. Tarbija ei ole komisjonile teatanud, millise väärtusega peaks olema uus samaväärne konteiner.

Tarbija asjaolude kohaselt ei ostnud tarbija oma prügikonteinerit kauplejalt, vaid juba 2007.a eelmiselt jäätmevedajalt. Tarbija saadetud fotode alusel saab järeldada, et prügikonteiner on valmistatud plastmassist. Tarbija ei ole esitanud konteineri tootja kasutusjuhendit ega muid tootja koostatud tootekirjeldusi, milliste alusel saaks tuvastada konteineri valmistamisel kasutatud materjali ja selle ajalist vastupidavust. Kaupleja osundas, et konteineri osas ei ole teada, kas tootja poolt lubatud materjali eluiga võis olla 2023.a jaanuarikuus saabunud. Tarbija ei ole seda kaupleja väidet ümber lükanud. Komisjon järeldab, et alates 2007.a iga ilmaga väljas olnud plastmassist konteineril lõppes hiljemalt 2023.a alguses kasutusiga. Konteineril ei olnud 2023.a jaanuarikuu seisuga enam VÕS § 132 lg 1 ja lg 3 kohaselt väärtust. Konteineri kaane murdumise võis põhjustada rabadaks muutunud materjal. Kaupleja ei vastuta VÕS § 132 lg 3 kohaselt materjalist tingitud põhjusel asja kahjustumise eest. Tarbija nõue ei ole tõendatud ja ei kuulu rahuldamisele.

Tarbijal lasus nõude esitajana kohustus tõendada nõude tekkimise asjaolusid, kuid tarbija seda teinud ei ole. Sellel põhjusel jääb tarbija nõue rahuldamata.

Komisjon märgib lisaks kahte asja: 1) tarbija on liitunud korraldatud jäätmeveoga. Tarbija peab arvestama, et temal lasub kohustus tagada jäätmete kogumiseks vajalike mahutite olemasolu, tarbija peab vastavalt vajaduse tekkimisele kandma nende mahutite omandamisega seotud kulud; 2) kaupleja selgitused, et ta tuvastas 2023.a kevadel, et tarbija prügikonteiner ei vasta nõuetele, on asjakohatud. Kaupleja on alates 2010.a aktsepteerinud tarbija mittestandardset prügikonteinerit sellisena nagu see oli kogu aja olnud. Järelikult ei saa selline konteiner olla kaupleja poolse menetluse algamise või teenuse osutamise takistuse või katkestamise aluseks.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos
/allkirjastatud digitaalselt/

Marianne Metssoon
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/